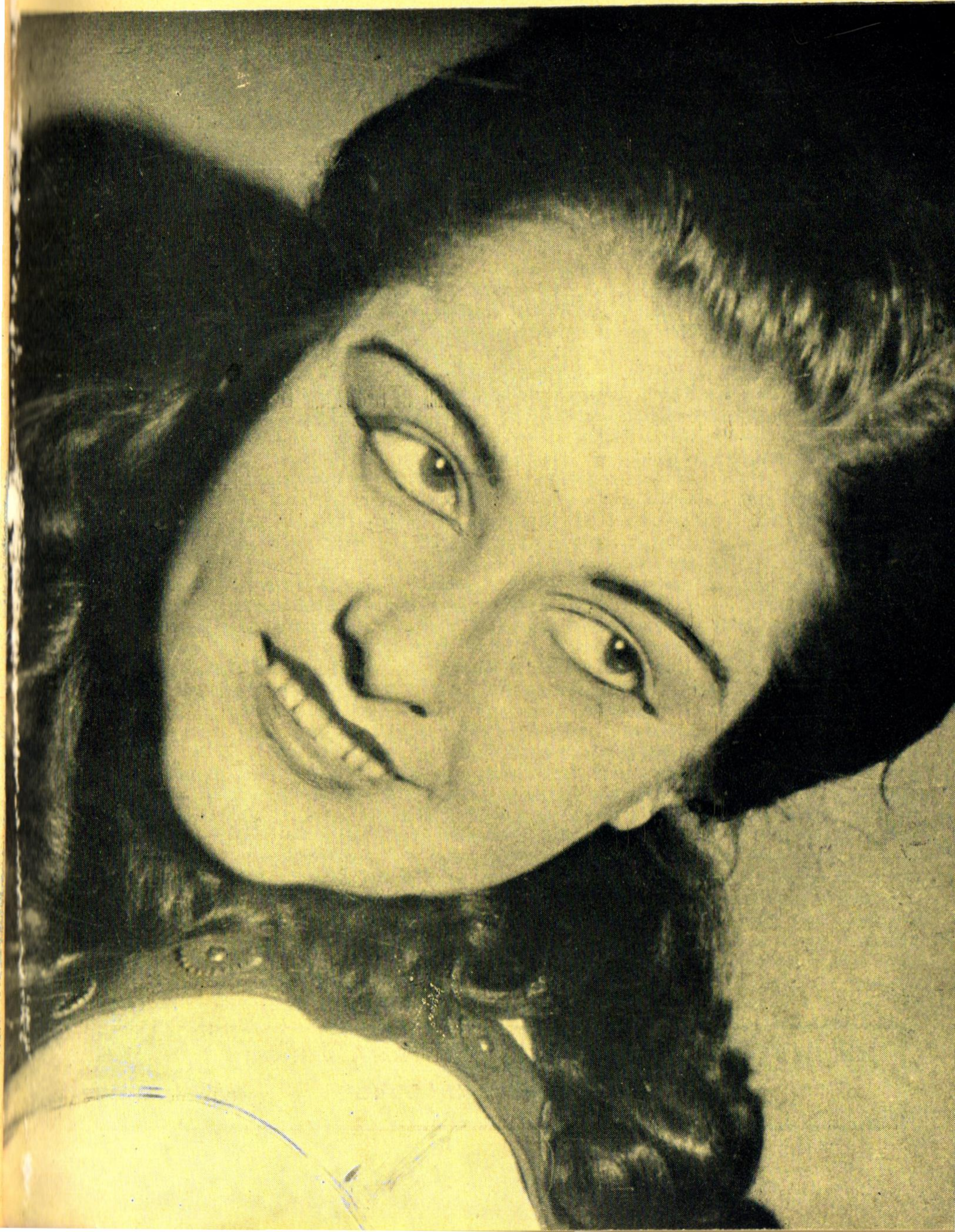

DRAMATICKÉ STUDIO „ČIN“ JIRÁSKOVU HRONOVU

Cestou k Hronovu.

Letos tedy předstoupí před Vás poprvé celý soubor pražského »Činu«. Je to skupina divadelních nadšenců, která při svém věkovém mládí (nejstarší aktivní člen 27 let) zná dokonale cenu ochotnického divadla, zná jeho význam pro národní kulturu i jeho nebezpečí pro pahodnotu a kýč. Jako odměnu za celoroční snažení hcápe „Hronov“, vidí v něm zrcadlo divadelní kultury ochotnické, spatřuje v něm však i kletbu pro ty soubory, které v něm obé předcházející nehledají.

Hráli jsme po celý rok divadlo v Praze, vedle profesionálních scén, nezatežováni jejich zájmy a ohledy a posilováni pevnou vírou v opodstatnění existence ochotnického souboru právě ve velkém městě.

V tvořivé spolupráci se svým pražským divákem postupovali jsme poctivě a bezelstně po celý rok podle předem připraveného, pevného dramaturgického plánu. Větší úkoly, které jsme si dobrovolně uložili, zmáhali jsme vyšším pracovním vypětím: po Dykově tragikomickém Zmoudření Dona Quijota, které zaznívalo ústy našeho souboru i na pohostinských hrách v Brně a Hořicích, přes něžné lyrické aktovky Asagao a Smrtihlav, stále pamětlivi, že dokonalá jevištní řeč je základním kamenem a největší zbraní ochotníků. A právě krása pečlivě mluveného slova nás strhovala znova a znova k tomu, že jsme přibírali úkoly větší a větší. Odvaha nám nechyběla a tak jsme stanuli tváří v tvář monumentálnímu dílu: J. W. Goethe — F a u s t. Tu nám pak nebylo obětí zkoušet F a u s t a poslední tři týdny před představením den co den průměrně 3—4 hodiny, neboť F a u s t měl pro nás obrovský význam hlavně po stránce studijní, přesněji řečeno: učili jsme se právě na něm a — to zdůrazňuji — zkusili jsme, jak daleko sahají možnosti amatérských scén. Jestliže jsme se nyní vrátili na pole, ochotníky již obdělávané, provázení pochopením a povzbuzujícími slovy kritiky a obecenstva, vrátili jsme se rádi, protože jsme si ujasnili, k d e je místo českého, třeba velkoměstského, ochotníka.

Vystoupením celého souboru na zájezdech získáváme velikou příležitost k společenskému úspěchu. Nám však běží o něco jiného: chceme, abyste ty hodnoty, to úsilí o dobré ochotnické divadlo a tu radost z poctivého tvoření sdíleli v první řadě v y s námi. Tím větší je naše oddanost k těmto snahám, protože si uvědomujeme, že pracujeme s materiálem nejvzácnějším, čirým, nejkrásnějším, se svou mateřštinou. Mluvené slovo, silné, kouzelné slovo v jazyku, jímž všechno s námi roste, to je nám posvátnou pokladnicí nepřeborných hodnot. Ochotník musí především sloužit krásám mluvené mateřštiny. Ať se nehlásí k ochotníkům ten, kdo pomíjí péči o jevištní řeč. Bez jasné, přesné mluvy blíží se velmi často takové představení zbytečné a bezcenné produkci, zvláště hrají-li se bezduché a ploché splepeniny. Nestací pouze hrát, hrát cokoliv a jakkoliv a domnívat se, že tím už každý náleží k velké obci ochotníků. Patří ke škůdcům ochotnických snah a k ničitelům celé naší národní kultury, kdo nejenže zanáší mezi obecenstvo produkty odpadkové, ale předkládá je způsobem, který nemá s ideály dobrého divadla pranic společného. Sem patří všechny ty operetky, frašky se zpěvy a tanečky, všechny ty prostoduché kasovní reportáže, které zamořují nejen venkov, ale které se, patřičně přistříženy a olepeny, tlačí i na velkoměstské scény. S takovým druhem zábavy se »Čin« vypořádal již při svém zrození. A přece našel své diváky, kteří ho na cestě, kterou si sám určil, podporují, i veřejnost kritickou, která v dnešním divadelním hemžení nalézá své volné chvíle i pro ochotníka, a umí jej nadřadit nad »kulturní podnikání« profesionálních scén divadelních vysloužilců. Rozdíl mezi profesionálním a ochotnickým divadlem nic nemění na dobrém vkusu: i v hledišti profesionálních scén je možno hovět špatným a mělkým hrám zrovna tak, jako na malých, často i provisorních scénách ochotnických lze vidět dobré, poctivé divadlo. Záleží na divácích, na jejich bezpečném úsudku, který by rozeznal hru zdravé dramatické krve od řemeslného, s krejčovskou zručností ušitého arcidíla, uvědomělou práci hereckou od výdělečného »šmiráctví«, odpovědné vedení umělecké od lehkomyšlného konjunkturálního kořistnictví.

Na titulní straně LÍBA ZELENKOVÁ v úloze Aleny

v Jiráskově „Kolébce“

(foto Truneček)

Ředitel Dramatického Studia „ČIN“
DĚDA PAPEŽ

S-foto Strömingner

Je výhodou amatérských scén, že sdružují nadšence, kteří sami divadelní práci z nejčistších důvodů vyhledávají, jsou do ní zamilováni a přinášejí sami dobrovolné oběti. Není potom s podivem, že někde dosahují ochotnická představení podivuhodné dokonalosti po stránce výrazové i technické. Zde vůle k hodnotnému dramatickému tvoření vychází s jevišťe a stýká se s dychtivým, vděčným i kritickým činitelem v hledišti. Úspěch je potom samozřejmou výslednicí dokonalé spolupráce autora, herců i obecnstva. Avšak základy dobrého divadla tvoří jediné základy k soustavné práci dramaturgické: ústupky zábavě obecnstva nesmějí se však dít na úkor umění. Nelekejte se umění, není to železná košile, tlumící každý volný pohyb. Je sice ohraničeno a určeno (třeba ne nejpresněji), ale nedohání k tomu, aby se divák od něho odvracel a pohodlně se obklopoval laciným brakem. Heslo: Hra umělecká leckomu zarazí dech, neboť ve hře umělecké čeká řešení vážných problémů. To je ovšem základní omyl: Vždyť právě uvedení komedie může být záležitostí ryze uměleckou. „ČIN“ pochopil, že »to umělecké« nemusí zavánět vážností až patologickou, zařadil

do příští sezony tři komedie a přece je přesvědčen, že umělecká cena programu tím vůbec neutrpěla. Přihlédneme-li pak k podtitulu naší Kolébky vidíme, že i »dramatický žert« má svou hodnotu uměleckou. Není dostatečným potvrzením tohoto názoru a dostatečným zadostiučiněním právě té veselohře, tomu »dramatickému žertu«, ta skutečnost, že jsou jí uváděny slavnosti, pro ochotníky tak významné?

Jestliže před milým obecnstvem, před pozornými pány kritiky a před celou rodinou ochotníků hrajeme Jiráskovu „Kolébku“, chceme svým vystoupením zdůraznit svoji oddanost ušlechtilým cílům ochotnického divadla.

Až se opona znovu otevře, tentokrát k představení A. Jiráska, nevidíte jen hru připravenou pro tuto chvíli, nýbrž přehlédnete výsledek celoroční práce a snažení. A tu Vám přejeme, abyste tu lásku, kterou jsme věnovali Mistrovu odkazu, našli právě v jeho Kolébce, již se Vám představíme jako ochotní, pokorní služebníci české Thalie.

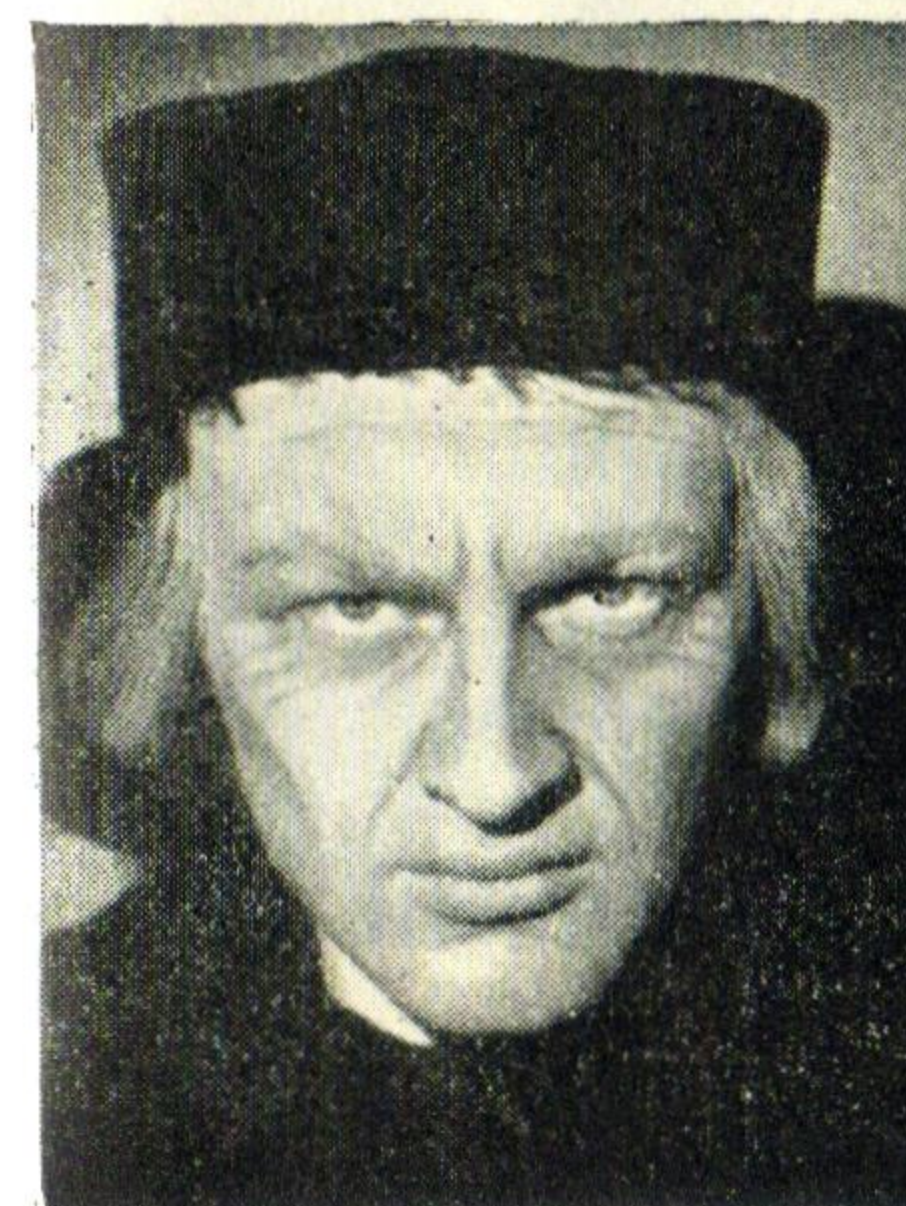
Erhard Martin.

Poznámka k režii „Kolébky“.

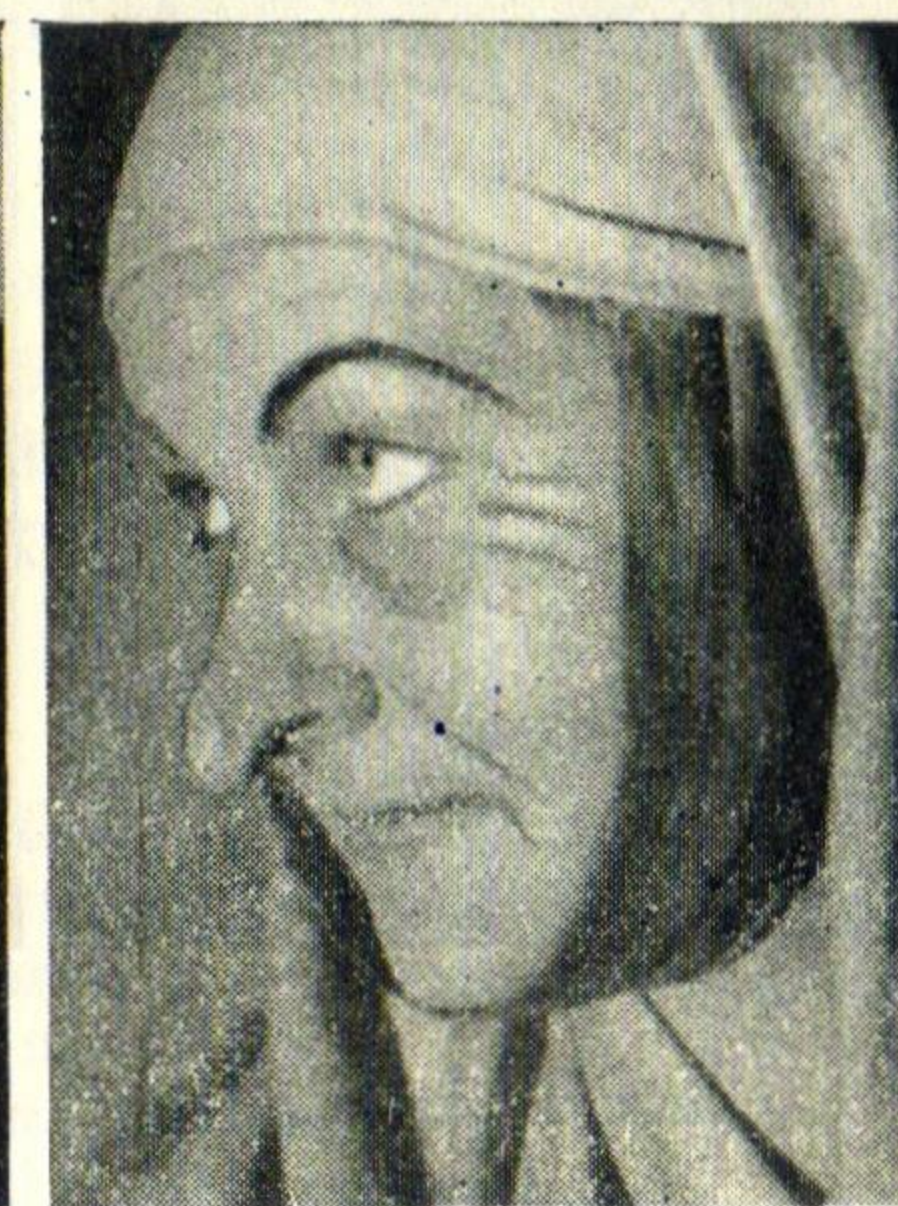
Celý rok jsme pracovali. Naše práce přinášela ovoce, ovoce krásné, zdravé a čerstvé. Náš cíl se stal bližší i radostnější, byť dalece nedosažen. A všechno to, co jsme za celý rok vykonali, představení v Praze, Brně, Nymburce, Hořicích, Čelákovících, Říčanech dostává svou velkou odměnu, svoje uznání: Jiráskovou „Kolébku“ klademe na Mistrův hrob věneček diků a obdivu za vykonané dílo. Ve dnech jeho narozenin vzpomínáme genia, těšíme se z jeho odkazu, který přibližujeme všem.

Osud nám poslal do rukou větvíčku z mohutné vavřínové ratolesti — Kolébku. Děkujeme Osudu a rádi přejímáme svěšené dílko se vši jeho roztomilostí, něhou a mládím. Je nám vzpruhou, je nám odměnou, je nám vším. Přijměte ji s láskou i vy!

K Mistrově Kolébce přistupuji s úctou a zaujetím. Je to snad poprvé, kdy se jako režisér dostávám k práci na starším typu lidové veselohry, realistického žertu, jakým je právě tato Jiráskova Kolébka.

Miloš Vávra
(M. Parkart)

Dagmar Neumannová
(Margreta)

foto Truneček
Erhard Martin
(Dobronička)

- Jádro hry spatřuji 1. v naprostém vítězství zdravého, činorodého mládí nad sveřepě a zlolajně přeexponovanou morálkou;
2. v převaze reálného, prostého člověka nad zpanštelou až karikovanou pýchou nadýmavé nízké šlechty.

Základní komplex: nemůže být poražena láska, — láska ke všemu, k lidem, k mládí, přírodě, dobru a krásnu, láska k milému chlapci nebo milovanému králi. A právě taková je láska Alenčina. A její znejmilejších — toť postava spravedlnosti a počestnosti. Starý Jíra, bodrý medvědí děd — nepřemožitelný strážce své přírody. Dobronička, takové staré dítě lesů a hor, oddaný až nadsmrti svému veliteli a s ním sblížený stejnými zájmy, radostmi i strastmi, skutečným životem i vzpomínkami, nebo Maří, dobrá duše, »stále svěží a čiperná, jako dřív« a další a další. Konečně Václav. Jaký to král! I jemu je bližší duše lidu, než popanštělí obyvatelé Jívny. Jak by nepotrestal zlo a neprávo, když sám žije týmž životem jako mladá dvojice. Jeho láskou je týž les, totéž nebe, táž tichá a líbezná píseň mládí, která v pravdě přechází i na Jíru, Dobroničku nebo apotečníka Rubína

a věřím, přejde i na diváka — a právě na našeho diváka. Jak malým se Vám bude zdát purkrabí i se svou pýchou, se svými pacholky a pokryteckou Margretou, která zbaběle utíká tam kde nepostačí její hadí úlisnost a zlolajný jazyk.

Jak nicotná a bezpředmětná bude i všechna povýšená starostlivost Mistra Purkarta; jak směšně působí jeho latinské glosy krásné mateřštiny, která tím více dominuje, čím prostšími lidmi je mluvena. Kolik učených slov jest třeba vysloviti, aby se rovnala jednomu zavolání šťastného veselého mládí! Vždyť i ten apotečník je nám bližší v své »opičce«, v níž přehlíží svá stará veselá léta studentská.

»Jen si pro Alenku přijď, i s těmi svými hrdiny z Mrákotína...!« Zde vidím těžiště celé veselé hříčky Jiráskovy. A pacholci i s purkrabím — ovšem, doveďou jenom utíkat...

Rudolf Knapp
(Jíra)

Zdeněk Jiříčný
(purkrabí)

foto Truneček
Déda Papež
(král Václav IV.)

Jestliže se ve výpravě blížíme v první scéně více realismu, děje se tak pro ovzduší přírody, která celý děj prvních dvou obrazů obklopuje. »Kolem jen doubravy, daleké lesy. Volně se tu dýchá...« Povzdech mladého krále stává se radostným výkřikem zdravého mládí, nespoutaného, vzletného, toužícího. Je to skutečná píseň mladého srdce vladařova, píseň mládí — které je přece i nám — nejbližší. A touto písní doznívají lesní rohy tiše, táhle, jen jako ozvěnou.

Scenerií třetího obrazu chceme pohádkověji orámovati konečný výboj odvážlivého mládí nad zklamanou grimasou poraženého pokrytečství. Ústy studenta — rozsoudil král.

Tolik asi o mém pojetí Jiráskova dramatického žertu. Svě mládí dáváme všemu a všem. A věříme, že právě to mládí bude naším nejlepším mluvčím i nadále — ve všech budoucích představeních »Činu«

Děkujeme svému Mistrovi za všechno, co nám v svém odkazu dal. Dnes — děkujeme především za jeho milou, drahou »Kolébku«.

A nakonec jen slůvko Před oltář Mistra Aloisa Jiráska předstupujeme pokorně, s nepokrytou hlavou. Tak předstupujeme všichni — náš celý »Čin«.

Déda Papež.

DRAMATICKÉ STUDIO

Ředitel Déda Papež

„Čin“
v Praze

Začátek o 20., konec po 22. hodině

Alois JIRÁSEK

KOLÉBKA

Dramatický žert o 3 jednáních. — Režie a scéna Déda Papež. — Výtvarník arch. František Marek. — Scénická hudba Rudolf Knapp. — Pomocná režie Erhard Martin. Kostýmy Jan Svátek. — Masky Jaroslav Čermák.

O S O B Y :

Král Václav IV.	Déda Papež
Mistr Purkart, doktor lékařství	Miloš Vávra
Daniel z Mrákotína, purkrabí na Jívně	Zdeněk Jiříčný
Jíra, polesný	Rudolf Knapp
Maří, jeho sestra	Bobina Andresková
Alena, jeho vnučka	Líba Zelenková
Jan, student z Rakovníka	Miroslav Bílek
Rubín, apotečník	Pravoslav Vík
Dobronička	Erhard Martin
Margřeta, hospodyně na Jívně	Daňmar Neumannová
Bláha, sedlák	Jaromír Modrý
Synek selský	Miroslav Žouželka
Jiný synek selský	Otakar Šlehoř
Děvče	Olga Drožová
Jiné děvče	Bohumila Šešínová
Zbrojní pacholci z Jívny.	

Děj v lesích Křivoklátských Léta Páně 1377.

Delší přestávka jen po druhém jednání.

K zahájení páté sezony připravujeme básnickou komedii Pravoslava Vika GOLDONIHO MIRANDOLINA

Kritika o „Činu“ a jeho práci.

Nejhezčí je na nich všech, že jsou do svého divadla opravdu zamilováni.

Jindřich Vodák.

A. M. Brousil.

Papežovo studio pracuje uvědoměle.

Libilo se mi na vašem představení, že jste dbali s úctou a citlivou vnímavostí mluveného slova.

Miroslav Rutte.

Je to divadlo herců z libosti.

Emanuel Jánský.

Mladí adepti dramatického umění prokázali opravdovou disciplínu a tvůrčí pokoru, značnou kulturu slova a vkus.

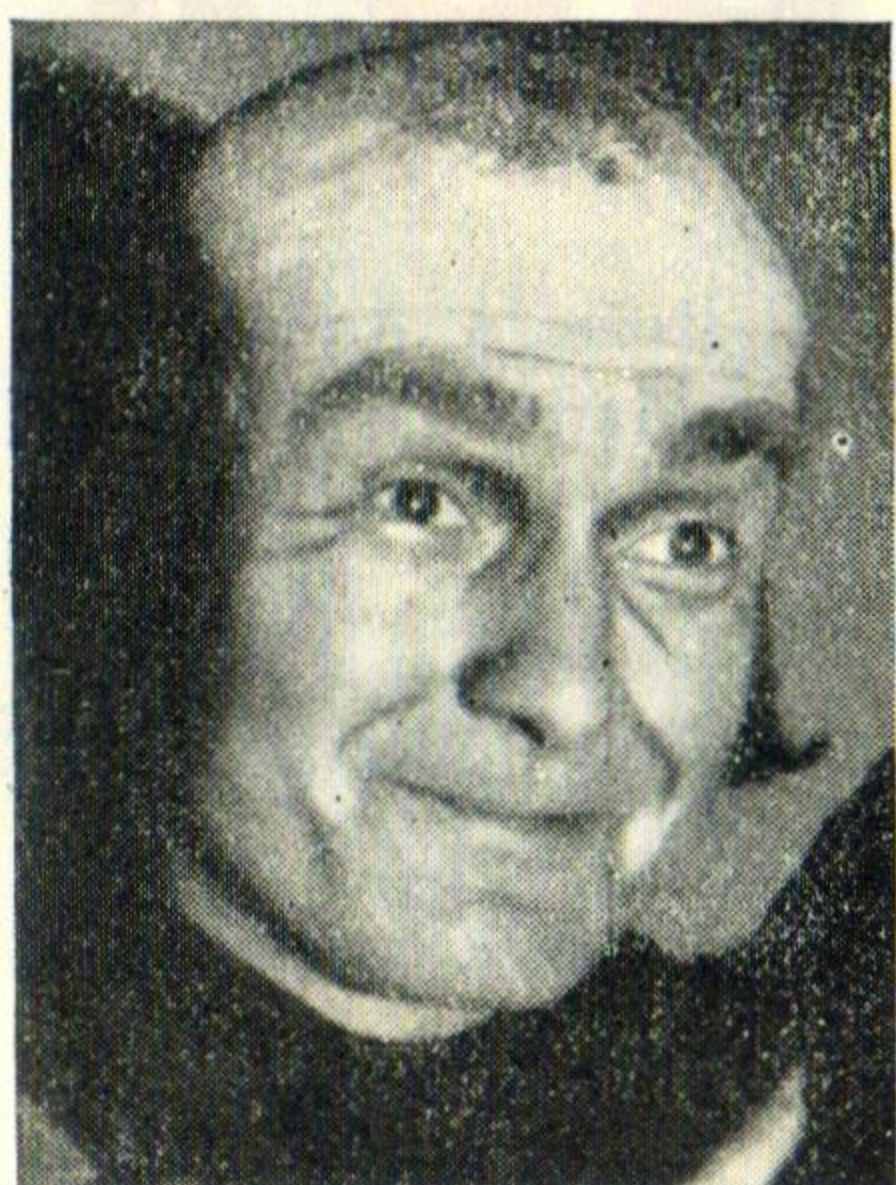
Karel Koval.

Dokázali, že vyzráli k vážnějším úkolům.

A. F. Šulc.

Dramatické Studio »ČIN«, které zajíždí se svými výsledky obrodné divadelní práce i na venek, vytklo si z amaterských divadel cíle co nejvyšší. V. H. Jarka.

Pražské Dramatické Studio »ČIN« sehrálo dvě představení, která měla neobyčejně vysokou úroveň. Brno, Ži- (Lidové Noviny).

Pravoslav Vik
(apotečník Rubín)

Bobina Andresková
(Maři)

foto Truncěk
Miroslav Bílek
(Jan)

»Čin« dozrává — bez nadsázek — ve vážný umělecký kroužek, který neměl již dlouho v pražských mladých scénách obdoby. Josef Schettina.

Všichni, kteří se kolem mladého, schopného člověka, jakým bezesporu je Děda Papež, seskupili, všichni ti jistě pevně věří svému režiséru, obecnstvu i sami sobě. A obecnstvo uvěřilo jim. -ješ-, Moravskoslezské Slovo.

Je to snad naše jediná mladistvá scéna, kde je velké drama doma.

Karel Šubrt.

Ctěme odvahu uměleckého vedení »Činu«, která se projevila i v tak malé drobnosti, jako je odstranění nápovědní budky. Ludvík Grafnetr.

Bude-li scéna »Činu« dále postupovat ve svém vývoji, jako až dosud, může se pod uměleckým vedením Dědy Papeže znamenitě uplatnit v největší naší ochotnické divadelní soutěži »Jiráskově Hronovu«. J. Kučera jun.

Z jejich úsilí vyznačuje poznání, že přítomná generace mladých nadšenců vytýčuje si vznešené ideály, jež se mohou stát a doufejme, že se stanou základnou nového rozpětí naší národní kultury. S., Hořice.

»Čin«, který zejména v kultuře jevištní řeči získává od představení k představení, mohl by být vzorem i velkým divadlům. V. Lipský.

fotearchiv
»Činu«

*Návrh scény arch. FRANTIŠKA MARKA pro 1. jednání
Jiráskovy „KOLÉBKY“.*

„Čin“ do páté sezony.

Při zakončení sezony shledávám zcela vhodným několika slovy reminiscence připomenouti vykonanou práci »ČINU«.

Čtvrtý divadelní rok byl zahájen trojicí Zeyerových lyrických dramát, jež uvedena pod společným titulem Lásky. Z těch zvláště Legenda o rytíři Albanu dosáhla pěkného jevištního účinku, zejména svou komposicí scénickou. Zeyera vystřídal jsme Dykem, jehož Zmoudření hráno při vyprodaných domech i na zájezdech: v Tylově ochotnickém divadle v Hořicích a v divadle na Zelném trhu (Reduta) v Brně. Pro soutěž »XII. Jiráskova Hronova« nastudována Tylova národní báchorka Tvrdohlavá žena, která bude nyní »ČINEM« provedena na podzimních slavnostech »Klicperova Chlumce«. V hlavní zimní sezoně provedeny tři novinky mladých autorů, Hudcův legendární Smrtihlav, Tkadlecovo básnický čistě Asaĝao a Markupova hra Nedožrál klas. K vyvrcholení sezony inscenována dramatická báseň J. W. von Goetha Faust, která dosáhla tak cenného úspěchu u kritiky i obecnstva, jež si vynutilo reprisu, kterou byla sezona v Praze zakončena. Na zakončení čtvrté a zahájení páté sezony byla nastudována Jiráskova KOLÉBKA, již vzpomínáme s úctou a pokorou narozenin velkého rodáka severočeského Hronova, skutečné kolébky našich ochotníků.

Kromě toho hráni Rutteho Přátelé a to v Nymburce, Čelákovících a Řičanech a někteří členové souboru hostovali na venkovských jevištích v hrách Jakož i my odpouštíme (Drda), J. K. Tyl (Šamberk) a Mistr ostrého meče (Krpata). Jako samostatné matiné provedeno literárním kroužkem »Činu« pásmo poesie a prózy Miluji.

Naše letošní činnost, kritikou oceněná, pobádá nás k další a jistě ještě intenzivnější práci, kterou se v příští sezoně budeme snažit růst a zdokonalovat. Dramaturgický program pro pátou sezonu máme již definitivně rozvržen a výběr her

bude přesně podle něj usměrňován. Kromě mladých neznámých autorů, jimž bude pátá sezona především věnována, zařadili jsme do repertoáru tři jednoaktové veselohry V. K. Klicpery, z nichž nejzajímavější jest bezesporně POTOPA a málo známé DOBRÉ JÍTRO; obě budou doplněny známějším ROHOVÍNEM ČTVER-ROHÝM. Ze starších autorů domácích upravujeme Hálkovu dramatickou báseň AMNON A TAMAR a Boženy Němcové zajímavou veselohru PRAVZOR TAR-TUFFA. Obě pak jsou doplněny lidovým dramatem Abigail Horákové PÁNI. Z moderních autorů bude uvedena psychologická pirandellovská hra F. X. Svobody ZAHOZENÝ NŮŽ a Dykova jednoaktová drama FIGARO a KRUTÉ DÍTĚ. Retrospektivně z všech dosavadních období své činnosti uvedeme, jak již bylo oznámeno, Maškovu DCERUŠKU HOSTINSKÉHO spolu s ČERVNEM Fráni Šrámka a Dykovy TRAGIKOMEDIE.

Mladí autoři budou zastoupeni vítězi letošní dramatické soutěže »ČINU«: Zd. Vavřík veselohrou CASANOVA, Erhard Martin aktovkou BLÁZNŮM NEVĚŘÍŠ a Jar. Malý samostatným výstupem DO DNA SKUTEČNOSTI. Tyto hry doplní F. Markup aktovkou RUKAVIČKA, Pravoslav Vik svou komedií GOLDONIHO MIRANDOLINA, zpracovanou volně podle staré veselohry Paní hostinská od Carlo Goldoniho a Déda Papež baladickou komedií PROKLETÝ BASNÍK, kterou přihlásí Studio do soutěže »XIII. Jiráskova Hronova«.

Z repertoáru světového uvažujeme o uvedení dramatické básně Emila Verhaerena FILIP II., Wedekindovy dětské tragédie PROCITNUTÍ JARA, klasického díla J. W. von Goetha IFIGENIE a Pirandellovy hry ŽIVOT, KTERÝ JSEM TI DAĽA.

Repertoár, který byl z tohoto výběru sestaven ještě během prázdnin, nemá snad přesného dramaturgického souladu, ale naší snahou bude provedením těchto her docílit ve vývoji uceleného dramaturgického směru: **prohloubení ochotnické práce a hledání správného významu slova ochotník.** Déda Papež.

DROBNOSTI

Jako zahajovací představení páté sezony »Činu« bude inscenována básnická komedie Pravoslava Vika GOLDONIHO MIRANDOLINA, transkribovaná jako comédie dell'arte podle staré hry Carlo Goldoniho. Režii povede Déda Papež na scéně arch. Františka Marka. Titulní úloha byla přidělena Libě Zelenkové, v hlavních rolích vystoupí Zdeněk Jiříčný, Zdeněk Krippner, Jiří Sovák, Bobina Andresková, Marie Klomínková, Miroslav Bílek, Erhard Martin, Dagmar Neumannová a Déda Papež. Scénická hudba Rudolfa Knappa, kostýmní návrhy Jitky Bělské.

Do soutěže »XIII. Jiráskova Hronova« připravuje »Čin« původní baladickou hru Dédy Papeže PROKLETÝ BASNÍK. Režie přidělena Erhardu Martinovi, titulní postavu studuje autor. V dalších rolích Dagmar Neumannová, Kristina Hýbnerová, Líba Zelenková, Zdeněk Jiříčný, Rudolf Knapp a E. Martin. Scénickou hudbu komponuje Miroslav Žouželka. Premiera v Praze bude v prosinci.

K zahájení páté sezony bude dán do prodeje sborník Studia »5 LET LÁSKOU A PRACÍ«, v němž budou otištěny články čelných našich divadelních pracovníků a kritiků A. M. Broušila, Karla Kovala, Jana Drdy, starosty ÚMDOČ Julia Mitlöhnnera, Dr. Šolína, A. F. Šulce, Pavla Tkadlece, Josefa Schettiny a jiných. Sborník bude vybaven četnými snímky dosavadní práce »Činu« a reminiscenčními články z řad jeho členů.

Prvním retrospektivním představením »Činu« bude provedení nového nastudování hradečanské povídky Karla Maška DCERUŠKA HOSTINSKÉHO spolu s ČERVNEM Fráni Šrámka. Obě hry uvedlo Studio v první sezoně na jaře 1939. V režii Dédy Papeže hrají ze starého obsazení Zelenková, Janoušek, Modrý a Papež, nově studují Neumannová, Broukal, Jiříčný, Knapp, Martin, Vávra, Vik a Žouželka. Poprvé 20. října t. r.

Strojní pekařství

KAREL KOPECKÝ

PRAHA II., POŘÍČ 33

telefon 616-61

NÁBYTEK

do ložnic, jídelen, obývacích pokojů a kuchyní v solidním provedení

vyrábí firma

RUDOLF BUKÁČEK

Praha X., Královská třída čis. 35

Telefon 617-05

CENOVKY - PÍSMENA

plastické dekorace pro fotoateliery a divadla

L. Říčař

reklamní služba

PRAHA I., CELETNÁ 19 - TELEFON 634-69

Divadelní a filmové kostýmy jen od

JANA SVÁTKA

Praha I., Perštýn 18, Husova 4. Tel. 35770

Malby pokojů provádí firma

J. SLABIHOUDEK

Praha XII, Höflerova 5. Telefon 513-16

Dobré šaty od krejčího

Josefa Průdka,

Praha XII., Schwerinova 22

Telefon 395-91

Fotoamatérům dobře poradí a jejich snímky vypracuje

fotograf **TRUNEČEK**

VINOHRADY, Mnichovská 56, tel. 287-33

Tiskopisy všeho druhu zhotoví Vám knihtiskárna

ANTONÍN STROJIL

Praha XIII.-Vršovice, Kodaňská tř. 11.

TELEFON 561-86

KLOBOUKY **HRABĚ** VINOHRADY